

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia piątek, 14 czerwca 2024 r.

Poz. 3045

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.4131.248.2024 WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

z dnia 14 czerwca 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 609) stwierdzam nieważność **uchwały Nr II/10/2024-2029 Rady Gminy Rychliki z dnia 24 maja 2024 r. w sprawie przyznania jednorazowego stypendium dla uzdolnionych uczniów.**

Uzasadnienie

Uchwałą, o której mowa we wstępie, Rada Gminy Rychliki powołując jako podstawę art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 90 t ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U z 2024 r., poz. 750), przyjęła Regulamin przyznania jednorazowego stypendium Wójta Gminy Rychliki dla uzdolnionych uczniów szkół podstawowych pobierających naukę na terenie gminy Rychliki, stanowiący załącznik do uchwały, zwany dalej Regulaminem.

W § 4 uchwały, Rada postanowiła, iż wchodzi ona w życie z dniem podjęcia.

Podstawę uchwalenia przedmiotowej uchwały stanowi przepis art. 90 t ustawy o systemie oświaty. Wskazać jednak trzeba, że akt taki jest źródłem prawa powszechnie obowiązującego na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego i jako taki podlega publikacji w dzienniku urzędowym województwa (tak m.in. WSA w Gliwicach w wyroku z dnia 14 marca 2013r., sygn.: IV SA/GI 25/11).

Zgodnie z art. 42 ustawy o samorządzie gminnym w związku z art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1461), akty normatywne zawierające normy powszechnie obowiązujące, podlegają obowiązkowi publikacji w Dzienniku Urzędowym.

Warunkiem wejścia w życie aktów prawa miejscowego jest ich ogłoszenie w sposób określony w art. 4 ust. 1 w związku z art. 13 pkt 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Zgodnie z regulacjami prawnymi przyjętymi w powoływanych przepisach, uchwały rad gmin, będące aktami prawa miejscowego są ogłaszane w wojewódzkim dzienniku urzędowym i wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi dłuższy termin, lub w terminie krótszym niż 14 dni, ale tylko w ustawowo uzasadnionych przypadkach. Biorąc pod uwagę powyższe uznać należy, iż przedmiotowa uchwała w sprawie regulaminu przyznawania jednorazowego stypendium dla uzdolnionych uczniów, jest aktem prawa miejscowego i stosownie do treści art. 42 ustawy o samorządzie gminnym w związku z art. 13 pkt 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych podlega obowiązkowi publikacji.

Błędne określenie sposobu i terminu wejścia w życie uchwały, oznacza naruszenie ww. przepisów ustawowych i w przedmiotowym przypadku przekłada się bezpośrednio na ważność całego aktu prawnego.

Mając powyższe na uwadze, należało stwierdzić nieważność uchwały Nr II/10/2024-2029 Rady Gminy Rychliki w całości.

Ponadto w §3 Regulaminu, Rada Gminy Rychliki postanowiła, że stypendium skierowane jest do uczniów uczęszczających do szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Rychliki.

Zgodnie z przepisem art. 90 t ust. 1 ustawy o systemie oświaty, jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy: wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży (pkt 1); wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży (pkt 2). Z kolei art. 90 t ust. 4 ustawy o systemie oświaty stanowi, że w przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze.

Z powyższej regulacji wynika, że organ jednostki samorządu terytorialnego ma prawo tworzyć program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. Jedynym kryterium uzyskania takiej pomocy jest uzdolnienie ucznia. Program wsparcia powinien być ustalony w taki sposób, żeby zapewnić pomoc uczniom uzdolnionym - wszystkim uczniom pobierającym naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania ucznia.

Ustawodawca nie wprowadził różnicowania z uwagi na organ prowadzący szkołę, do której uczęszcza uczeń. Ustawa nie różnicuje placówek oświatowych na szkoły prowadzone przez daną gminę (tzw. szkoły *publiczne*) i szkoły, których nie prowadzi dana gmina (czyli szkoły prywatne i inne szkoły *publiczne* - nie prowadzone jednak przez gminę). Z pomocy korzystać mają uczniowie szkół działających na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na ich miejsce zamieszkania. Z regulacji ustawowej wynika, że nie jest istotne miejsce zamieszkania danego ucznia, lecz jedynie fakt, że pobiera naukę w szkole na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego. W konsekwencji, uchwała programowa nie może wykluczyć uczniów szkół niepublicznych (prywatnych) a także *publicznych* szkół nie samorządowych. Uczniowie ci bowiem z mocy ustawy znajdują się w kręgu podmiotów uprawnionych do otrzymania pomocy wynikającej z programu w formie stypendium. Pomoc ta jest udzielana po spełnieniu dodatkowych wymogów, określonych przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego przy uwzględnieniu potrzeb edukacyjnych na danym obszarze (Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 28 kwietnia 2021 r. III SA/Gl 64/21).

W ocenie organu nadzoru, Rada Gminy Rychliki nie ma ustawowego umocowania do modyfikowania określonego w ustawie kręgu podmiotów uprawnionych do korzystania z pomocy stypendialnej. Ustawodawca nie uzależnił bowiem uprawnień uczniów do tej pomocy od pobierania nauki tylko i wyłącznie w szkołach prowadzonych przez gminę. Tym samym postanowienie §3 Regulaminu stanowi istotne naruszenie prawa, polegające na wadliwym określeniu jej adresatów, które w sposób niedopuszczalny modyfikuje normy ustawowe.

Z uwagi na powyższe postanowiono jak na wstępie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie trzydziestu dni od daty jego otrzymania.

wz. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
Mateusz Szauer
I Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski